

COLÒMBIA

5

IGUALTAT
DE GÈNERE

Igualtat de gènere

Aconseguir la igualtat de gènere a través de l'enfortiment de dones adultes i joves

Quina és la situació a què es vol arribar el 2030?

L'ODS 5 és considerat l'objectiu que persegueix l'assoliment de la igualtat entre homes i dones. No és un objectiu aïllat, sinó que impregna tota l'Agenda 2030, que el fa transversal, amb la inclusió de metes relacionades amb tota la resta d'objectius. Aquest ODS està compost per sis metes que paren esment en l'erradicació de tota discriminació i violència cap a les dones; en el reconeixement i en la valoració del treball domèstic no remunerat; en la promoció de la participació en l'àmbit econòmic, polític i públic de les dones; en l'accés a la salut sexual i reproductiva, i en la consecució de marcs jurídics i de polítiques eficaces que garanteixin la igualtat.

En les últimes dècades a Colòmbia s'han aconseguit fites importants en relació amb la promoció de la igualtat de gènere i l'empoderament de les dones, si bé encara queden bretxes rellevants per erradicar.

Colòmbia ha ratificat pràcticament tots els tractats internacionals en matèria de Dret Internacional de Drets Humans, i ha fet un progrés significatiu en el desenvolupament normatiu per promoure la igualtat de gènere i garantir els drets humans de les dones.

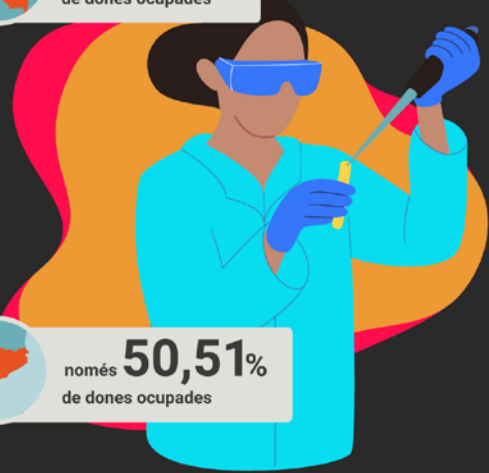
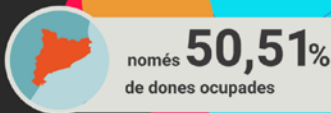
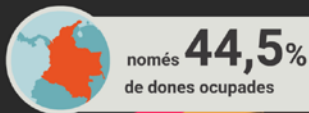
En relació amb les normes del dret Internacional del Treball de l'OIT, Colòmbia ha ratificat 8 dels 10 Convenis Fonamentals i 3 dels 4 Convenis de Governança. Entre aquests últims destaca la ratificació del Conveni 189, que fa referència a les persones treballadores domèstiques, però no encara el Conveni 190 relatiu a la violència i assetjament als centres de treball.

Altres exemples d'aquest avenç són la política pública per a l'equitat de gènere per a les dones i el Pla integral per garantir a les dones una vida lliure de violències, aprovats el 2012, i la Llei de víctimes i restitució de terres, aprovada el 2011, amb disposicions importants sobre la igualtat de gènere, així com la Llei 1257, per la qual es dicten normes de sensibilització, prevenció i sanció de formes de violència i discriminació contra les dones, del 2008, i la Llei 1719, per la qual s'adopten mesures per garantir l'accés a la justícia de les víctimes de violència sexual, especialment la violència sexual en ocasió del conflicte armat del 2014, entre d'altres.

Si bé aquestes normes proporcionen un marc sòlid per avançar en els drets de les dones, continuen existint desafiaments pel que fa a la seva plena aplicació, com mostren les dades sobre les bretxes de gènere. Colòmbia està mostrant senyals importants de creixement econòmic com una oportunitat per al progrés social, així com avenços en els indicadors de desenvolupament humà. Encara hi ha, però, bretxes de gènere importants, en particular, a les esferes política, econòmica i laboral.

Queden pocs anys per assolir-lo. Quina és la situació actual a Colòmbia i a Catalunya?

Taxa de participació de les dones en el mercat de treball

A Colòmbia

La taxa d'ocupació per a les dones a Colòmbia al tercer trimestre del 2022 va ser del 44,5 % respecte del 69,6 % en el cas dels homes.

Font: [DANE](#)

A Catalunya

La taxa d'ocupació de les dones a Catalunya al tercer trimestre del 2021 era del 50,51% respecte del 59,35 % en el cas dels homes.

Font: [IDESCAT](#)

Treball en el sector informal

55,4%
El 55,4%
de les dones ocupades a Colòmbia
ho fan de manera informal

A Colòmbia

La proporció de població ocupada informal a Colòmbia al tercer trimestre del 2022 va ser del 55,4 % en el cas de les dones i del 60 % en el dels homes.

Font: [DANE](#)

Violència masclista en l'àmbit de la parella

119.288
casos de violència
masclista

10.533
casos de violència
masclista

A Colòmbia

Segons dades del Ministeri de Salut i Protecció Social, a Colòmbia es van reportar 115.658 casos de violència de gènere el 2021, 119.288 el 2020 i 122.758 el 2019.

Font: [SISPRO](#) (Sistema Integrado de Información de la Protección Social)

A Catalunya

Entre gener i setembre del 2021 es van registrar 10.533 casos de violència masclista en l'àmbit de la parella a Catalunya.

Font: [Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya](#)

Matrimoni forçat

400.000 NENES

d'entre 10 i 19 anys van ser casades l'any 2020

9 matrimonis forçats en un any

A Colòmbia

Segons dades d'Unicef, a Colòmbia, l'any 2020 es van registrar 400.000 casos de matrimonis amb noies d'entre 10 i 19 anys.

Font: [UNICEF](#)

A Catalunya

El 2021 (entre gener i setembre) es van registrar, a Catalunya, 9 matrimonis forçats.

Font: [Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya](#)

Mutilació genital femenina

16 nenes víctimes de mutilació genital femenina en un any

6 nenes víctimes de mutilació genital femenina en un any

A Colòmbia

L'Institut Nacional de Salut va registrar 16 casos de mutilació genital femenina a Colòmbia l'any 2021, que es van donar als departaments d'Antioquia i La Guajira (3), Boyacá, Valle del Cauca i Risaralda (2), Buenaventura, Cartagena, Quindío i Santa Marta (1), les víctimes dels quals van ser nenes i adolescents menors de 19 anys.

Font: [SIVIGILA](#) (Sistema Nacional de Vigilancia en Salud Pública)

A Catalunya

Entre gener i setembre del 2021 a Catalunya es van atendre 6 nenes víctimes de mutilació genital femenina.

Font: [Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya](#)

Feminicidis

A Colòmbia

L'any 2021 la fiscalia va reportar un total de 221 delictes qualificats com a femicidis a Colòmbia.

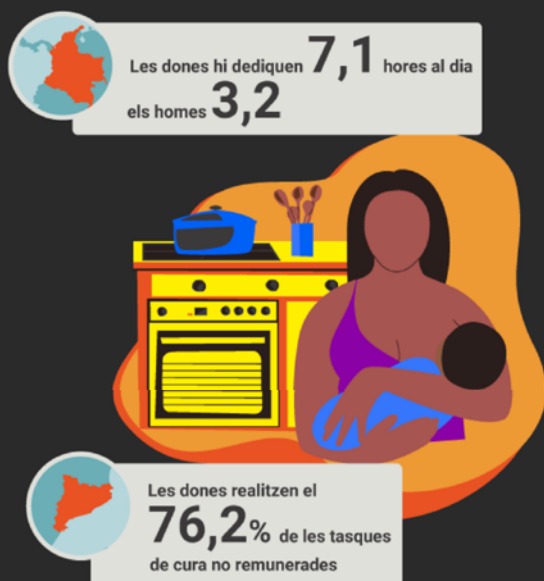
Font: [Fiscalia General de la Nación](#)

A Catalunya

Entre gener i novembre del 2021 es van registrar, a Catalunya, 15 femicidis.

Font: [Femicidi.cat](#)

Tasques de cura

A Colòmbia

Segons l'informe *Tiempos de cuidado: las cifras de la desigualdad*, impulsat pel DANE i ONU Dones, s'evidencia que les dones dediquen a tasques de cura no remunerades un total de 7,1 hores diàries, mentre que els homes només hi dediquen 3,2 hores, a aquestes mateixes tasques.

Font: [DANE i ONU Dones](#)

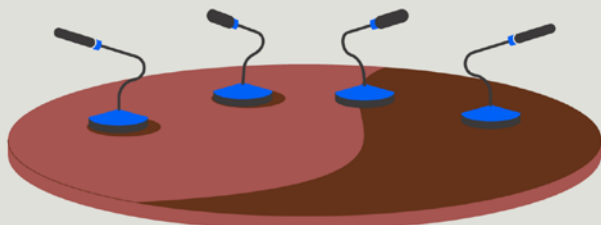
A Catalunya

A Catalunya, segons l'enquesta elaborada per la Generalitat sobre qüestions de gènere, el 2019, les dones destinaven 3,21 hores diàries a les tasques de cura no remunerades, mentre que en el cas dels homes aquesta xifra es reduïa a 1,81 hores al dia.

Font: [Generalitat de Catalunya](#)

Presència de les dones en espais de decisió

només el **19,7%**
dels membres de la Cambra
de Representants són dones

Les dones només participen en el
25,5% dels consells de
les grans empreses

A Colòmbia

A Colòmbia, tot i ser el 52 % de la població, les dones només representen el 19,7 % de congressistes, el 12 % d'alcaldeses i el 15 % de governadores.

Font: [ONU DONES](#)

A Catalunya

Segons dades de l'IDESCAT, el 2018, el 44,4 % dels escons del Parlament de Catalunya estaven ocupats per dones.

Font: [IDESCAT](#)

Segons dades de l'IDESCAT, el 2018, les dones participaven en un 25,5 % en els consells de les principals empreses que cotitzen a la borsa.

Font: [IDESCAT](#)

Segons dades del CGPJ, el 2021, el 55,92 % dels jutges i magistrats en actiu a Catalunya eren dones.

Font: [Poder Judicial](#)

Assolirem l'objectiu? Des del moviment sindical, actuem!

L'empoderament econòmic de les dones és fonamental per aconseguir la igualtat de gènere. Per a la majoria de les dones, la principal font d'independència econòmica i de dignitat és el treball. Reduir les disparitats de gènere en l'ocupació i garantir treball digne per a totes les dones i la igualtat de remuneració per un treball d'igual valor és, per tant, indispensable per aconseguir la igualtat de gènere.

El moviment sindical, també a Colòmbia, ocupa un rol central per a la consecució de l'ODS 5, a través del desplegament de la seva acció sindical, mitjançant la negociació col·lectiva i el diàleg social.

La negociació col·lectiva és un instrument molt útil per assolir la igualtat de gènere, especialment si es combina amb mesures com la legislació i l'adopció de mesures al si de l'empresa. Les dones participants als equips de negociació col·lectiva han ampliat el programa de negociació, amb la finalitat d'incorporar qüestions particularment rellevants per a les dones, com ara l'eliminació de la bretxa salarial, les mesures de conciliació i la coresponsabilitat des de la perspectiva de gènere, l'ordenació del temps de treball i la protecció contra la violència basada en el gènere. Així mateix, els interlocutors socials tenen un important paper per exercir en l'adopció d'estratègies i polítiques.

En definitiva, és possible fer progressar la igualtat de gènere (OIT, 2015), però per fer-ho cal, fonamentalment, enfortir la negociació col·lectiva constructiva, significativa i fonamentada des de la perspectiva de gènere.

Algunes propostes concretes de la CUT per a la consecució de l'ODS 5 són:

- Ratificar el Conveni 190 de l'OIT i la Recomanació 206 per prevenir i eliminar la violència i l'assetjament al món del treball, així com altres convenis de l'OIT referents a la llibertat sindical, la negociació col·lectiva i la igualtat salarial.
- Fomentar el desenvolupament i la implementació de polítiques públiques nacionals sobre igualtat de gènere.
- Promoure l'adopció de mesures i normes apropiades per prevenir i detectar la violència i l'assetjament laboral.
- Incrementar la participació de les dones al mercat laboral.
- Instaurar polítiques orientades a promoure una major participació i representació de les dones tant en l'àmbit públic com als centres de treball.
- Incloure la perspectiva de gènere en el diàleg social i la negociació col·lectiva.
- Promoure i protegir el diàleg social tripartit i la negociació col·lectiva.
- Eliminar la bretxa salarial de gènere.
- Lluitar contra la precarització dels sectors més feminitzats.
- Reivindicar les tasques de cura.
- Incrementar els salaris en els sectors feminitzats.
- Ampliar la cobertura de salaris mínims legals o convenis col·lectius.

Un projecte de:

Amb la col·laboració de:

El contingut d'aquesta web és responsabilitat exclusiva de la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya i no reflecteix necessàriament l'opinió de l'ACCD.

Aquesta web ha estat elaborada en el marc del projecte "Contribuir a la justícia social a través de l'enfortiment de la ciutadania crítica i compromesa amb els drets humans mitjançant l'Agenda 2030 a Catalunya" que ha dut a terme la Fundació Pau i Solidaritat - CCOO Catalunya